Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

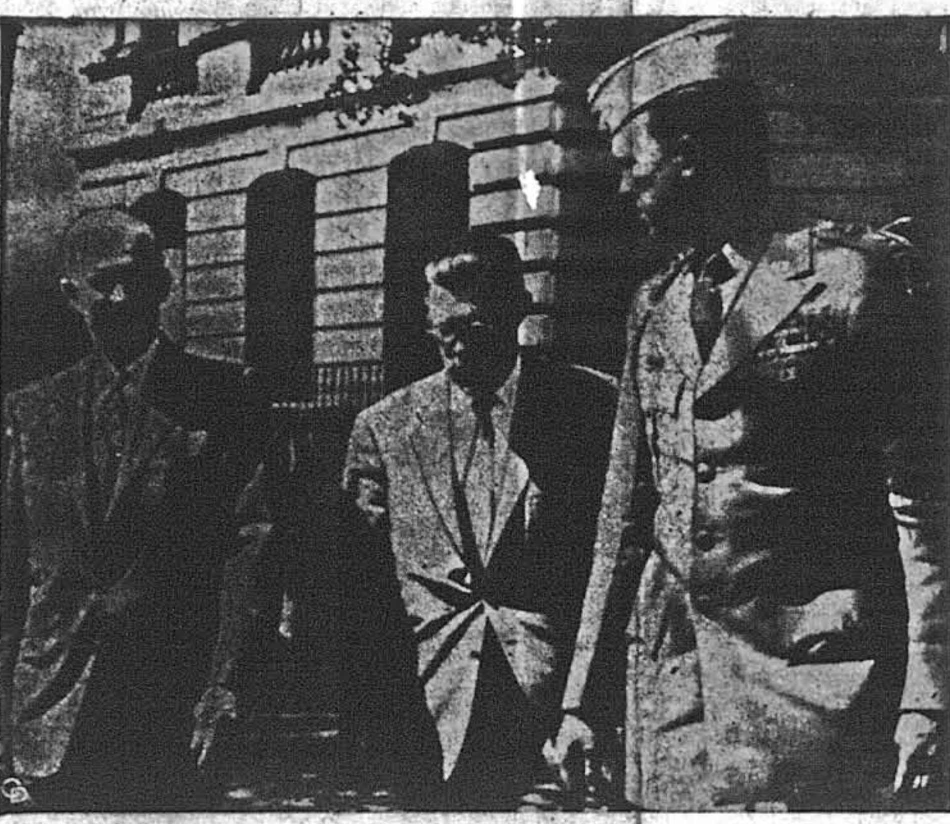
Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St. Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237, 4-0807
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 150. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 6-го СЕРПНЯ 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 6, 1954. No. 150. VOL. LXI.

АЙЗЕНГАВЕР БОРОНИТЬ ГЕНЕРАЛА МАРШАЛЛА

ПІДТРИМУЄ СВІЙ ПРОЄКТ МІЖНАРОДНОГО АТОМОВОГО „БАНКУ"; ДОПУСКАЄ МОЖЛИВІСТЬ ПРИЙНЯТТЯ КИТАЮ ДО ОН ПРИ ЗМІНЕНІЙ СИТУАЦІЇ; В ЗДА ПОВИННІ МЕНШЕ ГОВОРИТИ ПРО СВІТОВИЙ ПРОВІД

Вашингтон. — Найважливішою справою на пресовій конференції була заява президента в справі атаки сенатора Джозефа МекКарті на генерала Джоджа С. Маршалла. Президент Айзенгавер із зворушенням обороняв свого бувшого шефа і дозволив журналістам дослівно цитувати його заяву, що рідко трапляється на пресових президентських конференціях. Сенатор МекКарті подав до відома листа бувшого секретаря війни Геррі Г. Вудрінґа, який написав, що генерал Маршалл „міг би продати навіть свою бабусю за особисту користь". Айзенгавер назвав ген. Маршалла дійсним блискучим американським патріотом, якому таким жалюгідним способом відплачується за 50-річну службу цій країні. Президент заявив, що він не бачив нікого іншого під час своєї служби, щоб так мало дбав про свої особисті справи, як генерал Маршалл. (Вудрінґ написав свого листа про генерала Маршалла 23 червня з Кензасу до Роберта Геріса в Ню Йорку. Копію цього листа дістав сен. МекКарті і 2 серпня вписав до Конгресового Рекорду. Вудрінґ написав таке: „Ген. Маршалл за добрий стратеґ, щоб не знати, що продасться Китай комуністам". Але Маршалл, писав Вудрінґ, „може продати свою політику, засади і прапори, щоб тільки втримати свою позицію і військову позицію". Айзенгавер заявив, що не знає докладно про працю ген. Маршалла в Китаї, але твердив, що „ген. Маршалл служив стоїй країні згідно з сумлінням старшини, що розуміє свої обов'язки", Генерал Маршалл відмовився скласти заяву в цій справі представникові Юнайтед Пресс. През. у своїх відповідях порушував ще такі справи. 1. Він і надалі підтримує свій плян зорганізувати міжнародний атомовий „банк", в якому рішали б про призначення урану, хоч на це не погоджуються Совети. Президент плянує в такий спосіб використовувати атомову енерґію для мирних цілей. 2. Айзенгавер і далі противиться прийняти на члена Об'єднаних Націй комуністичний Китай при теперішній ситуації, але це не значить, що коли Китай змінить свою політику, то ЗДА будуть і тоді підтримувати своє становище. Німеччина й Японія були ворогами ЗДА, а тепер вони нашими союзниками, казав Айзенгавер. 3. Деколи в ЗДА люблять говорити про свій провід у світі, але, на думку президента треба менше про це говорити, а більше ділами виявляти, що ця країна хоче бути партнером вільних держав у світі, які самі можуть уважати ЗДА за свого провідника. 4. Президент заявив, що це його обов'язок не допустити до роз'єднання в Републіканській Партії, але він додав, що не думає вмішуватися тепер до справи сенатора МекКарті. 5. Досі ані одна держава за залізною куртиною не відповіла на те, чи погоджується прийняти харчову допомогу ЗДА для тих, що потерпіли від повені. Тільки Західня Німеччина й Австрія виявили заінтересування цією пропозицією. 6. Айзенгавер заявив, що Конґрес не розуміє того, що діється в Кремлі, коли зменшив американську допомогу закордонним країнам, щоб вони могли приготовитися до оборони перед комуністичною аґресією.

Президент Айзенгавер, в товаристві свого сина, майора Джана Айзенгавера (зправа) та пресового секретаря Джеймса Гаґерті (посередині) виходить з пресової конференції у Вашинґтоні, під час якої він виступив в обороні свого колишнього шефа ген. Джорджа С. Маршала, та заповів, що ЗДА могли б визнати червоний Китай, якщоб він перевів драстичні реформи.

Пакт Оборонної Спільноти у французькому парляменті

Париж. — Уряд Мендеса-Франса вирішив передати наприкінці цього місяця західній пак Оборонної Спільноти під дебати і голосування парляменту. Тим часом сам прем'єр взявся за студіювання того пакту. Він хоче довести до згоди між завзятим противником цього пакту, міністром Кеніґом, і другим міністром, завзятим прихильником пакту, Морісом Бурж-Монурі. Покищо обидва міністри стоять на непримиримих становищах. Мендес-Франс намагається знайти такі формули „модифікації" деяких постанов пакту, які були б сприйнятливі як для згаданих керівників обох таборів в уряді й парляменті, так і для зацікавлених держав, в першу чергу для чотирьох держав, що вже ратифікували пакт (Західня Німеччина, Бельгія, Голляндія і Люксембурґ), а також для Англії і ЗДА. Ціллю прем'єра є здобути для пакту поважну й безсумнівну більшість парляменту та оминути риск розбиття політичного світу Франції, а за тим і широкого громадянства на два ворожі табори.

МОСКВА ЗНОВУ ПРОПОНУЄ МІЖНАРОДНУ КОНФЕРЕНЦІЮ

ЗАХІДНІ АЛЬЯНТИ ДІСТАЛИ НЕСПОДІВАНО ДРУГУ СОВЄТСЬКУ НОТУ В СПРАВІ МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ. — АЛЬЯНТИ ІМОВІРНО ВІДКИНУТЬ ОБИДВІ СОВЄТСЬКІ НОТИ

Вашинґтон. — Совєтський амбасадор у Вашинґтоні Георгій Н. Зарубін передав в середу 4 серпня державному секретареві Дж. Ф. Доллесові другу ноту уряду СССР з пропозицією, щоб найдалі впродовж найближчих 2 місяців зійшлись репрезентанти ЗДА, Англії, Франції й СССР для підготови ширшої міжнародної конференції в справі безпеки в Европі. Першу ноту в цій самій справі совєтський уряд переслав був трьом західнім альянтам 24 липня ц. р., безпосередньо після закінчення Женевської конференції. Тепер Москва поновлює ту саму пропозицію, малощо додаючи до неї. Таку саму ноту, як у Вашинґтоні, совєтські репрезентанти передали в Лондоні й Парижі. Перші коментарі до цієї справи звертають увагу, що Москва навіть не чекала на відповідь на свою вищезгадану першу ноту, тільки поспішила з це одною, чим дала доказ, що вона сильно стурбована приготуванням Заходу до здвигнення одностайної европейської армії на підставі пакту Оборонної Спільноти і тому „спішиться", щоб той пакт і ті альянтські пляни ще в останній хвилині унешкідливити. Совєтська нота надійшла якраз напередодні заповідженої наради репрезентантів трьох західних великодержав у Лондоні, щоб вистилізувати відповідь на згадану вгорі першу совєтську ноту. З'єдинені Держави будуть репрезентовані на тій лондонській нараді державним підсекретарем для европейських справ, Ф. Робетсоном і першим секретарем американської амбасади в Лондоні Норрісом Чіпманом, а Францію репрезентуватиме радник французької амбасади Клод Лебель. Тепер лондонська нарада візьме під увагу обидві совєтські ноти, які говорять про ту саму справу і мають ту саму тактичну ціль. За коментарем із Вашинґтону, головною ціллю обох цих нот є скріпити становище всіх опозиціоністів у Франції у відношенні до пакту Оборонної Спільноти і всіх тих у Західній Німеччині, які вважають, що треба вичерпати всі можливості для переведення об'єднання Німеччини, якого не буде без добровільної згоди СССР. Однак ні перша ні друга совєтська нота не подає нічого такого, що казало б про зміну сутнього становища Москви до проблеми об'єднання Німеччини й безпеки в Европі. Москва стояла на становищі обов'язкової ліквідації пакту Оборонної Спільноти з ідеєю европейської армії включно з німецькими дивізіями, та зате пропонувала „невтралізувати" Німеччину, а її об'єднання перевести на основі „коаліційного" уряду, що постав би не з вільних виборів, а з порозуміння між Західньою і Східньою Німеччиною. У відношенні до Північно-Атлантійського Пакту, що його роз'язання Молотов спершу теж домагався, Москва висунула потім іншу пропозицію, а то, щоб вона, Москва сама стала членом того пакту! Тому обидві совєтські ноти, які по суті не змінюють ситуації, будуть відкинені — запевняють газетні коментатори з Вашинґтону й Лондону.

Конґрес підвищив допомогу закордонові до понад трьох більйонів

Вашинґтон. — Окрема комісія, складена з сенаторів і конґресменів, в годину пізніше після того, як президент Айзенгавер критикував Конґрес за зменшення допомоги закордонові, — прийняла компромісову пропозицію, — щоб цю допомогу підвищити до 3,054,568 долярів. Цей компроміс вирівняв різницю, яка була між законопроєктом Палати Репрезентантів (3,368,608,000 долярів) і Сенату — (2,730,528,000 долярів). Президент Айзенгавер гостро критикував Конґрес за те, що зменшив допомогу закордонові. Він казав, що члени Конґресу напевно голосували б за його пропозицію, коли б знали, що ця допомога дає державам вільного світу довір'я в те, що можна буде гідно протиставитися комуністичній аґресії. До суми 3,054,568,000 долярів треба ще додати 198,300,000 долярів, які призначені для підтримки НАТО.

УКРАЇНСЬКИХ ДІВЧАТ ВИВОЗЯТЬ НА ЦІЛИННІ ЗЕМЛІ

Широко закроєна кампанія „освоєння" цілинних земель у Казахстані, як виходить з офіційних повідомлень совєтської преси, „натрапляє на великі труднощі". Це видно, зокрема, з постанов останнього пленуму КПСС. Головна причина труднощів: брак сільськогосподарських машин та знаряддя і недостача робітників. Тож, вдаючись „до давно випробуваного способу „розпалювання ентузіязму", московські партійні наганяйли, в імені комсомолок Мариновського колгоспу Акмолинської области (Сибір), звернулися із закликом до дівчат України їхати до Казахстану. „Ізвєстія" з 22 липня подають, що цей заклик знайшов широкий відгомін: „у районові, міські та обласні комітети комсомолу в Львові, Симферополі, Запоріжжі, Одесі, Станиславові та інших містах республіки групами і поодинці приходять дівчата з просьбою вислати їх в Алтайський край або Казахстан на освоєння цілинних земель... Тільки в комсомольські організації Києва надійшло вже понад сто заяв. Мулярка Ніна Світлична (в СССР жінки мають рівні з чоловіками права на найтяжчу працю — мулярів, шахтарів та ін. — Ред.) пише: „За фахом я муляр. Думаю, що прислужуся своєю працею в радгосці або МТС Казахстану. Довір'я комсомолу виправдаю з честю". Разом з Світличною вирішили їхати на цілинні землі її подруги по бриґаді (також мулярі — Ред.) Валентина Грищенко, Надія Романчук, Ганна Лящук та ін." — Кампанія вивезення українських дівчат на схід СССР набирає чимраз більшого розмаху. А для переведення цієї кампанії Москва добрала нового способу: у товарові вагони, що ними в 1930-х роках вивозила „куркулів", заладовує вже „добровільним порядком" українську молодь, ще й змушуючи її складати заяви і дякувати „за довір'я" і за занапащену в диких, безлюдних степах Азії молодість.

Погодження щодо ролі уряду в продукції атомової енерґії

Вашингтон. — Представники Сенату й Палати Репрезентантів погодилися на компромісове рішення, яку ролю має відогравати уряд в продукції атомової енерґії для мирних цілей. Згідно з цим компромісом, Комісія Атомової Енерґії матиме право будувати атомові фабрики на більшу скалю для експериментальних цілей, щоб задемонструвати практичну вартість такої продукції. Але Комісія Атомової Енерґії не матиме права продукувати цю енерґію для торговельних цілей, хоч і зможе продавати електричну енерґію, випродуковану в цих атомових фабриках, — публічним, не приватним, фірмам та сільським кооперативам.

Гісс не дістане державної пенсії

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів однодушно прийняла законопроєкт, згідно з яким державні урядовці, які були засуджені за порушення федеральних законів — не зможуть діставати державної пенсії. Цей закон не дозволить і Алджерові Гіссові, який тепер відсиджує 5-річну кару за кривоприсягу, діставати федеральну пенсію в сумі 715 долярів, яка йому за дотеперішнім законом належалася б по досягненні 62 років життя. Не діставатимуть державної пенсії і ті особи, які покликуватимуться на П'яту Поправку до Конституції і не схочуть зізнавати на слідстві. Гісса засудили за те, що він під присягою твердив, що не належав до комуністичної партії і не видав секретних документів совєтським шпигунам, хоч йому це доведено на суді.

Видають матеріяли про Ялтинську конференцію

Вашинґтон. — Державний департамент плянує видати серію видань, які в подробицях висвітлюватимуть найважливіші міжнародні конференції, що відбулися під час президентури Ф. Д. Рузвелта і Геррі Трумана. Перший том має появитися в жовтні і міститиме матеріяли Ялтинської конференції з 1945 року. В цьому томі будуть вміщені нотатки Алджера Гісса, що їх він робив на цій конференції як урядовець державного департаменту. (Гісс тепер відбуває кару за кривоприсягу).

Ветерани вимагають поставити комуністів поза законом

Филаделфія, Па. — 55-ті річні збори Ветеранів Закордонних Воєн прийняли резолюцію, в якій підтримують внесок у Конґресі про поставлення комуністичної партії в цій країні поза законом. В резолюції стверджується, що комуністична партія „творить постійну наругу над кожним чесним американським патріотом, який боїться Бога і послушний законам". В рямках цих зборів відбулася парада 75,000 ветеранів, яка тривала майже сім годин. В параді брало участь 50 оркестр, багато удекорованих авт та десятки рухомої зброї й іншого військового виряду.

ВІДДІЛИ УНС МЕТРОПОЛІЇ ОРГАНІЗУЮТЬ ВЕЛИКИЙ „СОЮЗОВИЙ ФЕСТИН"

Ню Йорк. — Великий „Союзовий Фестин", що має відбутися на „Союзівці", вакаційно-відпочинковій оселі Українського Народного Союзу біля Керґонксон, готовий стати направду імпозантним завершенням цьогорічного літнього сезону. Фестин організують Відділи УНС метропольної округи, але до участи у ньому запрошені члени й нечлени УНС довколишніх стейтів: Ню Йорку, Ню Джерзі, Пенсилвенії, Конектикату, Массачусетсу, як теж усіх з віддалених околиць, що можуть собі це дозволити. Ініціятиву до організації такого оригінального фестину дали вибрані на останній конвенції головні урядники з метрополії. В цій справі відбулися минулої середи в залі Народного Дому в Ню Йорку наради, в яких взяло участь коло сорок представників з Відділів: 5, 25, 27, 66, 70, 97, 117, 130, 152, 171, 194, 200, 204, 281, 293, 361, 413 і 489. Нарадами проводив заст. гол. предс. адв. М. Пізнак, а з головних урядників були приявні: голов. предс. Д. Галичин, гол. секр. Г. Герман, гол. контр. П. Кучма та гол. радна пані М. Демидчук. Гол. радний д-р Я. Падох виправдав свою неприявність іншими важливими громадськими обов'язками. У висліді нарад рішено, що фестин повинен відбутися в днях 11 і 12 вересня, хоч головна програма відбудеться в неділю, 12-го вересня. Для тих, що не мають своїх авт, в кожній місцевості будуть винаймлені автобуси. Зголошення на фестин та замовлення на місця в автобусах приймають: в Ню Йорку Т-во „Дністер", 119 евеню „А"; на Асторії: п. Левицький, 3944 — 24 вул.; в Нюарку: д-р О. Утриско, 180 Вілліям стріт (Укр. Централя); в Пасейку: п. В. Табачук, 188 Гоп евеню, а в Байоні п. Вачинський, 46 Вашінґтон Пквей. Адреси зголошень в Джерзі Сити, Елизабет, Бруклині та в інших місцевостях будуть проголошені окремо. В усіх випадках можна зголошуватись теж до секретарів місцевих Відділів. Подробиці програми, виїзду і т. п. будуть своєчасно проголошені, але вже тепер звертається увагу громадянам, щоб на цей день, 12-го вересня, а хто бажає й на 11-го вересня, зарезервували собі час та скористали з виїмкової нагоди попрощати вакаційний сезон в найбільшому гурті та в найкращих обставинах і умовинах на „Союзівці". Після обговорення та вирішення справи фестину, яку далі вестиме ширший комітет Відділів УНС метрополії з головними урядниками на чолі, заторкнено та вияснено ще низку організаційних проблем.

Йон розкрив комуністам аґентурну сітку

Берлін. — Східньо-німецьке міністерство внутрішніх справ повідомило про арештування численних осіб у Східній Німеччині, з якими вдержувала зв'язок американська й західньо-німецька розвідча служба. Багато аґентів нібито зголосились добровільно і передали східньо-німецькій владі численні документи. Комуністичне повідомлення натякає, що арештовані особи були членами чи співробітниками т. зв. орґанізації Ґелена, напівофіційної інформаційно-розвідчої аґенції, створеної в Західній Німеччині, при активній підтримці американських чинників, генералом Райнгардом Ґеленом, колишнім членом німецького генерального штабу в розвідчому відділі на східньому фронті. Комуністичне повідомлення називає цілий ряд прізвищ заарештованих осіб. Західньо-німецька преса не має сумніву щодо того, що спричинником цих арештувань є д-р Йон, який перейшов до комуністів і видав їм усі таємниці, що їх мав, як шеф західньо-німецької служби безпеки. Східньо-німецький прем'єр Гротеволь, заявивши, що уряд „признав" Йонові політичний азиль, закликає „американських і західньо-німецьких шпигунів" добровільно зголошуватись до комуністичної служби безпеки, „ґарантуючи" їм безпеку. Йона возили недавно літаком до Москви. Вернувшись до Східнього Берліну, він співпрацює з комуністами над спаралізуванням західньої інформаційно-розвідчої та контррозвідчої служби і над розбудовою нової сітки комуністичного шпигунства на Заході — повідомляє західньо-німецька преса.

Ще нові совєтські „винаходи"

Лондон. — Совєтський атомовий експерт проф. В. Р. Ромадін заявив, що совєтські вчені „експериментують" тепер над застосуванням атомової енерґії, як рушійної сили для радіостанцій і автомобілів. Він хвалився, що в СССР будують вже електрівні силою на 50,000 до 500,000 кіловатів, як удосконалені й побільшені заклади за зразком раніше збудованої атомової електрівні силою на 5,000 кіловатів. Ромадін заявив, що російські вчені також у науці про атоми — найпередовіші у світі.

Нова Континентальна Повітряна Оборонна Команда

Вашинґтон. — Дотеперішні повітряні оборонні команди об'єднано в одну Континентальну Повітряну Оборонну Команду, яку очолює генерал Бенджемін В. Чідло. Він керуватиме повітряною обороною армії, фльоти, всіми алярмовими і оборонними станицями, отже й протилетунськими керованими стрільнами „Ніке". Секретар оборони Чарлз Е. Вилсон заявив, що цю зміну переведено для того, щоб і формально об'єднати всі оборонні повітряні засоби, які досі задовільно працювали на основі координації. Нові роди зброї та збільшені оборонні сили, сказав Вилсон, вимагали зорганізування спільної повітряної оборонної команди. Головне завдання Континентальної Оборонної Команди — не допустити, щоб ворожі літаки осягнули свою ціль.

В АМЕРИЦІ

● Президент Айзенгавер прийняв у Білому Домі мадярських втікачів Ґезу Капус, його дружину Ґізалю та їхню доньочку Еву. Пані Капус привезено до Білого Дому в спеціяльному кріслі, бо під час переходу залізної куртини, вибухом міни відірвало їй ногу. Президент сказав: „Тішусь, що можу вас привітати в цій країні. Вірю, що ви полюбите цю країну".

● Бувший президент Труман появився публічно, щоб взяти участь у правниборах в своєму стейті. Досі він публічно не виступав, бо видужував після операції жовчевого міхурця і сліпої кишки.

● Американські дипломати побоюються, що роззброєння „визвольної армії" ґватемальського президента Кастілла Армаса послабить його впливи, і до влади зможуть знову прийти комуністи. Попередник Армаса, полковник Монцон не є комуністом, але й не виступав проти комуністів.

● Асистент секретаря оборони Г. Струве Ґенсел, відвідавши Англію, Францію, Німеччину, Туреччину, Грецію, Італію та Еспанію, заявив, що в цих країнах не бачив заінтересування справою сенатора МекКарті, як про це дехто твердить у ЗДА.

● Великі земні багатства (газ і нафта) канадійської провінції Алти можуть спричинитися до того, що мільйонове населення цієї провінції не потребуватиме платити місцеві податки. Від 1947 року публічні борги зменшилися з 138 мільйонів до 91.

● Федеральний суд засудив Джозефа Д. Нюнена на 5 років в'язниці і 15,000 дол. кари за те, що він, як збирач федеральногов податку, обминув державну скарбницю на суму 91,086 долярів, не заплативши власних податків.

● Жінка мільйонера Вінтропа Роккфеллера Бобо Роккфеллер дістала розвід з своїм чоловіком, який має заплатити їй і її синові 5,500,000 долярів.

● За перші сім місяців цього року занотовано в Ню Йорку 65 випадків дитячого паралічу. За перші шість місяців було 17 випадків, а в гарячому липні — 48.

В СВІТІ

● 79-літній південно-корейський президент Синґман Рі відвідав будинок Об'єднаних Націй в Ню Йорку, де його прийняв генеральний секретар ОН Гамершилд. Після огляди будинку, на спеціяльну просьбу гостя, його запроваджено до окремого приміщення, в якому особи різних національностей і різних віровизнань моляться за успіх ідей Об'єднаних Націй.

● 27-літню Урсулю Шмідт, що її виселено з Канади як небажану чужинку, арештовано в Німеччині, як совєтську шпигунку. Вона заявила, що є невинна. Шмідт виемігрувала була два роки тому до Канади, звідки виселили її, як „небажану чужинку. Коли вона вийшла на сушу в Бремергафені з корабля, яким їхала з Канади, її арештували американські поліційні аґенти на підставі стежного листа й відвезли до Франкфурту, щоб передати західньо-німецькій владі.

● Канцлер Аденауер мав приїхати до ЗДА, щоб виголосити 30 серпня у Вашинґтоні промову на конвенції Американського Леґіону, але він мабуть відкличе свою подорож, бо хоче бути 18 ц. м. у Беоґраді на конференції в справі пакту Оборонної Спільноти. Взагалі канцлерові Аденауерові не вдаються літні ферії: якраз тоді, коли мав виїхати в гори, втік до комуністів шеф західньо-німецької служби безпеки Йон і в зв'язку з тим вибух скандал, що затримав канцлера.

● Француз Жерар Шерр встановив світовий рекорд, як одиничний пілот безмоторового літака (плянера, ширяка). Побив рекорд англійського чемпіона однопілотових плянерів, Філіппа Вілса на 101 пунктів, під час лету в дощову погоду.

● Усі 5 грецьких газет, що виходять на Креті, припинили на один тиждень свою появу на знак протесту проти останнього розпорядку англійської влади, який погрожує карою за друкування статтей, заміток чи ілюстрацій на користь приєднання Крети до Греції. Вийшов тільки один турецький часопис, який привітав це розпорядження. Часопис англійською мовою також не міг появитися, бо його друкують в грецькій друкарні.

● По всій Італії вивішено прапори на вістку про перемогу італійської альпіністичної дружини, що осягнула другий найвищий у світі шпиль у гірському пасмі Ґодвін Остен в Гімаляях. Президент Італії, проф. Інавді, вислав привітальну телеграму керівникові експедиції, проф. Дезіо.

● 443 японських моряків прибули до ЗДА, щоб перебрати два 1,600-тонові нищильники, що їх ЗДА обіцяли дати Японії в межах програми відбудови японської збройної сили.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
За рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕРЕСТОРОГА НА ЧАСІ

З початком цього тижня ген. Волтер Бедел Смит, державний підсекретар, перестерігав вільний світ, зокрема американський, щоб не дав приспати себе тактичними совєтськими маневрами „політичного відпруження" та „злагіднення курсу". Два дні пізніше цю саму думку, хоч і в іншій формі, повторив заступник президента Ніксон. Промовляючи на зібранні ветеранів, він твердив, що тільки постійна сторожкість та воля до оборони можуть зменшити совєтську загрозу.

Обидва ці державні мужі не висловили тієї перестороги без конкретних причин. На кожному бо кроці спостерігається в західньому світі загальне легковаження большевицької загрози, яке випливає з великого прагнення до миру. В теперішніх обставинах це велика слабість вільного світу, що може скінчитися для нього катастрофою.

В загальному розвиток виглядає приблизно так:

Большевики мають одну мету: завоювати світ. Це їхня політична лінія і в змаганні до цієї злочинної мети всі засоби для них добрі. Немає сумніву, що підсовєтські народи так само війни бояться і її не хочуть, як і народи Заходу, хоч для них війна — як заявив свого часу б. президент Гувер — може бути ще єдиною надією на визволення і рятунок. Проте, Кремль з опінією народу, головно опанованого ним народу, рахується найменше. Тим то і агресивну війну може Москва розпочати в кожній хвилині, яку вважатиме за відповідну. Дотеперішні „льокальні війни" та загроза прямої агресії Кремлеві не виплатилися, бо вони змобілізували бодай частинно опінію вільного світу і змусили його організувати і приготовляти оборону на найширшу скалю.

Не маючи можливостей дорівняти вільному світові ресурсами і технікою в зброєнні, Кремль практикує хитру тактику: він пляново і періодично викликає напруження, щоб опісля тактичними „відпруженнями" морально демобілізувати і обеззброювати вільний світ, у якому публічна опінія грає рішальну ролю. Корея та Індо-Китай дають на це клясичні приклади. Москва посередньо розпалює агресивну війну, приписуючи її „пануючим колам" вільних країн, і опісля починає „мировий наступ" та „злагіднювання курсу" з виразною метою деморалізувати цим свого контрагента на те, щоб приспати його і — як геніяльно окреслив традиційну московську політику наш Шевченко — „окрадених в огні збудити". В теперішній порі Захід легко піддається такому присипанню, і в цьому його найбільша слабість. Тож і перестороги Ніксона та Бедел Смита дуже на часі.

Цю саму перестогу можна б перенести і на менший, внутрішньоукраїнський терен, бо і на ньому Кремль не без успіху практикує свою традиційну хитрість. Правда, українці занадто добре знають большевизм і московські цілі, щоб дати себе приспати „відпруженнями" та „злагіднюваннями курсів", тому то й московська аґентура працює дещо іншими засобами, в першу чергу відвертанням уваги від головної небезпеки та головної мети і скеровуванням її на другорядні справи, переважно внутрішні суперечності, які постійно допомагали Москві досягати її ціль в Україні.

До перестороги, яку проголосив заст. през. Ніксон і ген. Смит, можна б додати багато дечого і з українського досвіду. Українці ж були перші, що впали жертвою не в останній мірі такої большевицької тактики вже тоді, як большевизм тільки народився. Ту саму тактику повторювала Москва опісля з НЕП-ом, з „українізацією" та безліч інших разів, включно з „вітчизняною війною" і після неї з прапором, гимном, Кримом та останніми переяславськими нарадами. Виступи двох відповідальних американських державних мужів з перестогорою проти наївної віри в большевицькі „лагідні курси" є доказом, що така перестога актуальна і потрібна. Тому то й нам, не зважаючи на вакаційний сезон, треба використовувати кожну нагоду і самим такі нагоди творити та ані на хвилину не притишувати нашого голосу перестороги проти большевицької загрози, якої не тільки не зменшує, але тільки збільшує кожний новий „мировий наступ", кожне нове „злагіднення курсу" в політиці Кремлю.

Володимир Барагура

ПЕРЕД ПОЯВОЮ ДИТЯЧОГО ЖУРНАЛУ

Задуманий „Свободою" і схвалений останньою конвенцією УНСоюзу, плян видання журналу для дітей вступає в стадію реалізації. Перше число журналу появиться у вересні з початком шкільного року. Назва журналу „Веселка". Журнал редаґує колеґія з членів ОПДЛ у складі: Р. Завадович, Б. Гошовський, І. Коровицький і В. Барагура. До співпраці в журналі запрошено всіх наявних письменників для дітей, адреси яких були відомі. Велика частина їх привітала почин, заявила свою співпрацю й прислала свої твори для „Веселки". До тих, адреси яких невідомі, і до тих, які ще не відґукнулися на запрошення, редакція звертається з закликом стати до співпраці. Великим здобутком для дитячої літератури й нового журналу було б, якби у цій ділянці спробували своїх сил і ті письменники та поети, які досі для дітей не писали.

Потрібні всякі матеріяли, що можуть цікавити дітей від 8 до 12 року життя. Для орієнтації подаємо рамовий плян видання за тематичними циклами: крім змінних, сезонових та принагідних циклів, зв'язаних з певними подіями дитячого життя (початок і кінець шкільного року, літні табори, св. Миколай і т. п.), порами року, роковинами визначних людей чи світлих подій, будуть певні постійні цикли, як краса української землі (географія, природа, етнографія, побут, люди), слава України й любов батьківщини (історія, подвиги, біографії славних людей), цикл релігійний, цикл фантастично-казковий, цикл пригодницький, цикл про інші народи, цикл пластовий, цикл гумористичний, цикл загальновиховний (як зберігати здоров'я, шанувати старших, слухати батьків і виховників, вести себе і т. п.) та рубрики: нових видань, розваг, загадок, сміховинок, хроніки дитячого життя, кореспонденції, всячини. Матеріяли до тих циклів можуть мати різну форму — вірша, поеми, казки, оповідання, нарису, розповіді, звіту, статтейки, діялогу, сценки, пісні, гри, приповідки, анекдоти, ілюстрації.

Звертаємося до людей доброї волі з просьбою надсилати нам відповідні для дітей матеріяли, друковані в раніших, трудно доступних тепер дитячих виданнях, сирі матеріяли з етнографічних збірників (нпр., казкові мотиви, перекази, повір'я, звичаї), чи твори для дітей давніших письменників, які важко дістати на еміґрації.

До мистецького оформлення „Веселки" запрошено цілий ряд українських мистців-графіків, щоб дати змогу дітям пізнати якнайбільше наших художників. Редакція радо повітає кожного мистця, що заявить готовість ілюструвати матеріяли до „Веселки", і просить не відмовлятися тих, до яких звернеться з замовленням. Сьогоднішні діти — це завтрішні споживачі рідної культури, літератури, мистецтва. Їх уже тепер треба до того відповідно виховати й підготовити.

Видавництво „Свобода" й редакція „Веселки" докладають зусиль, щоб заплянований дитячий журнал якнайкраще запрезентувався та виконав свою літературно-мистецьку, релігійно-моральну, національну та загальновиховну ролю. Одначе реалізація тих задумів не залежить лише від видавництва й редакції. Вона можлива тільки за активною допомогою й підтримкою всіх зацікавлених у вихованні нашого молодого покоління чинників — дитячих письменників, поетів, мистців, учителів, виховників, батьків та взагалі всього громадянства.

Про те, як громадянство може допомогти дитячому журналові, скажемо основніше після появи першого числа „Веселки".

„ПРО ЧУЛІСТЬ"

У московському царстві — країні фальшу й терору, де кожна машина, хоч яка б вона була погана, коштує дорожче за людське життя — дуже люблять говорити про дружбу, чулість, „почуття плеча", „тепле піклування держави про трудящих" і взагалі про „високу ціну людського життя". Все це звучить дико й лицемірно в країні, де десятиліттями виховувала влада в громадянах почуття взаємного недовір'я, підозрілости, де привчала дітей підглядати, підслухувати й доносити на батьків, вносячи в родину розбрат і взаємну ненависть; де життя забули називати його власною назвою, а називають зневажливо „житухою", „жистянкою" . . .

До кричущої невідповідности між живою дійсністю і офіційною пропаґандою пересічний підсовєтський громадянин вже давно звик. „А що там вони сьогодні брешуть?" — думає він, беручи в руки свіже число московської „Правди".

Лицемірство і фальш — ось два кити, на яких тримається „мораль" совєтського журналіста, що мусить іноді, виконуючи директиви згори, посентиментальничати, уподібнюючись тому анекдотичному царському жандармові, що у Великодню ніч, під гомін церковних дзвонів, гірко ридав, пригадуючи хабарі, які здирав з нещасних базарних перекупок.

В образі такого анекдотичного жандарма, що проливає крокодилячі сльози, виступила цими днями в „Правді" і знана совєтська журналістка Татьяна Тесс із статтею „Про чулість". Нижче подаємо цю статтю з деякими скороченнями:

„. . . З села Холмино Смоленської области до Москви, в гості до сина, приїхала колгоспниця Мотря Митрофанівна Андріянчук. Була вона неграмотна і з свого села виїхала вперше в житті. Син з невісткою повели її гуляти по Москві, показали площі, височезні будинки, спустили під ручку на ескаляторі підземки . . . Ранком Мотря Митрофанівна попросила невістку відвезти її на Арбат, у гості до земляків.

Але під час обіду в земляків Мотря Митрофанівна враз почулася зле. Викликали „швидку допомогу", лікар констатував у хворої гострий напад апендициту, і Мотрю, що ойкала з переляку, забрали до лікарні.

У хірурґічному відділі 2-ої міської лікарні колгоспниці зробили операцію. За декілька днів у хворої зняли шви і призначили на „виписку". Вона сповістила сина, щоб приїхав по неї до лікарні. Але рано вранці до Мотрі Митрофанівни підійшов лікар, молодий хірург Леонид Двалі, і весело сказав:

— Ну, бабусю, валяйте додому! У лікарні вам нема що робити.

— Спасибі, голубе мій, спасибі . . . — вклонилася Мотря Митрофанівна, сором'язливо запинаючи байковий халат. — Ось син за мною приїде, я й поїду з ним . . .

— Е, бабо, у нас не готель! — так само весело сказав лікар. — Доберешся якось додому й сама.

— Батечку, таж у мене ні грошей, ні документів! — заголосила старенька. — Та я й адреси синової не пам'ятаю. Дозволь посидіти в коридорчику, поки за мною приїдуть! Куди я піду сама?

— Нічого, нічого! — підбадьорливо сказав лікар. — Ми вам супутницю дамо, — тут одну старушку виписуємо після струсення мозку. От ви разом і поїдете.

— Я неграмотна, заплутаюсь . . . — Мотря Митрофанівна схлипнула. — Дозволь сина почекати!

— Дурниці! — Лікар знизав плечима. — Ось вам, бабусю, рубль на тролейбус і дуйте з богом. Поїдете на Арбат, туди, звідки вас „швидка допомога" привезла. На цьому папірцеві адреса виписана.

— Батечку! — заплакала Мотря у розпачі, але молодий хірург вже пішов собі геть.

За годину Мотря Митрофанівна разом із супутницею, мовчазливою старушкою з якимсь чудним, блукаючим поглядом, уже сідала в тролейбус. На Кримській площі супутниця зійшла, так і не пояснивши як слід, куди Мотрі їхати, і та, розгубившись, вийшла на наступній зупинці і опинилася серед величезної маґістралі. Від численних автомашин, міського гамору та незнайомих людей, що кудись поспішали, Мотря зовсім розгубилась, заметалася на бруковi, за малим не попала під автобус і, нарешті, цупко вхопила за рукав незнайомого військовика. Здалося їй, що похожий він на сина, і колгоспниця докладно виснила йому свою біду.

— Мені, громадянко, ніколи! — сказав військовик. — Ну, та я тебе все таки проведу.

Він перейшов з колгоспницею кілька бльоків і попрощався, розказавши, куди далі йти. Але біля першого ж зеленого світла Мотря Митрофанівна, злякавшись потоку машин, знову заплуталась. В натовпі вона примітила школярку, яснооку дівчинку.

— Ласочко! — сказала вона несміливо. — А поглянь-но, що на цім папірцеві написано, — тут адреса земляків моїх . . . Як мені туди дістатися?

Вона розтиснула темну, суху долоню й охнула. Папірець зник! І тут Мотря Митрофанівна заридала вголос.

— Звіртеся на мене, бабусю! — відважно сказала дівчинка. — Ми знайдемо ваших земляків. Я вас проведу по всій вулиці, — постарайтеся впізнати будинок, де вони мешкають . . .

Дівчинка взяла Мотрю Митрофанівну під руку, і вони рушили на розшуки.

Тим часом розігралися такі події.

Син Мотрі Митрофанівни прийшов по неї до лікарні і, довідавшись, що матір виписали без нього, помчався на Арбат, до земляків. На Арбаті матері не знайшов. Злякавшись, він побіг до себе додому, гадаючи, що мати вже там. Вдома її також не було. Тоді він почав дзвонити в усі відділи міліції. Але й в міліції колгоспниці Мотрі Митрофанівни, — старушки в білій хустці і сукні в синю крапочку, — не знайшлося. Розгубившись від хвилювання, він почав кружляти по всіх арбатських завулках, сподіваючись зустріти матір. І щойно над вечір побачив на Арбатській площі спізнілу, втомлену старушку в збитій на потилицю хустині; поруч з нею стояла теж змучена і спітніла школярка і, тримаючи старушку за руку, мужньо обіцяла не кидати її, аж поки вони не знайдуть сина або земляків.

Ось і вся ця нехитра історія.

Коли ми завели про неї мову з лікарем Двалі, він довго не міг пригадати собі, хто ж ця колгоспниця.

— А, це та, що на ліжку під годинником! — нарешті, сказав він. — То в чому ж справа? Операція пройшла добре, температура в нормі, шви зняли на шостий день. Все гаразд! Я їй навіть рубля дав на дорогу. В чому ж справа?

Молодий лікар дивився відкритим, простодушним поглядом і зовсім щиро не міг зрозуміти, в чому його вина.

Дійсно, лікарського обов'язку він не порушив. Але є, лікарю Двалі, ще й інший обов'язок: це — обов'язок серця."

Стара совєтська журналістка Татьяна Тесс, що не одного каламаря виписала, викривлюючи душі молоді людоненависницькими большевицькими доктринами, — вчить тепер молодого лікаря Двалі „обов'язку серця".

Направду, царський жандарм розчулився . . .

В. С-ко

ГОСПОДАРСЬКА ВІЙНА ЗА ІНДОНЕЗІЮ

Азія належить до тих сильних духовою культурою земель, які не можуть бути ні знищені, ані сколонізовані. Европейці зуміли сколонізувати майже всі континенти лише тому, що на них не було тієї творчої духової сили, яка могла б забезпечити тривале життя їх мешканцям. Але з Азією справа інакша. Не лише не вдалося перевести колонізації цього континенту в такий спосіб, як це сталось з Америкою чи Австралією, але, що більше, сьогодні азійські народи вже видвигнули клич: „Азія — азіятам", що завжди криє в собі зародок експансії.

Переживаємо час боротьби за Азію. Деякі публіцисти навіть стверджують, що осередок усіх сучасних світових проблем — в Азії і Азія стане тереном розгри в майбутньому.

Актуалізацію азійського континенту можемо прослідити на Індонезії, малій частині азійського колоса. Індонезійська республіка проіснувала лише п'ять років, але за цих п'ять років перейшла великі зміни. Колонія Голляндії, потім окупаційний терен Японії, Індонезія мусіла коритися своїм панам. Сьогодні вона змушена виробити свою власну концепцію.

Уряд Індонезії настільки розумний, що робить усе, щоб не стати тереном чужинної інвазії. Коли червоний Китай закинув молодій республіці, що вона відступила військові бази З'єдиненим Державам Америки, уряд Індонезії це урочисто заперечив. Правда голляндці, які добре знають справи в Індонезії, запевняють, що закид червоного Китаю був спеціяльно замовлений, щоб запобігти вимозі З'єдинених Держав на бази в Індонезії. Але хоч на теренах Індонезії не гримлять гармати, на них відбувається економічна війна великих потуг.

Купуючи в Діякарта, тримільйоновій столиці Індонезії, пуделко сірників, ви бачите на ньому напис англійською мовою „Мейд ін Чехословакія". Черевики, що їх носять індонезійські та китайські жінки з вищих каст, виробляють фабрики Гана і Батія в комуністичній Чехословаччині.

Найважливішим продуктом Індонезії є нафта. Але ця країна занадто вбога, щоб могла повністю використовувати свої природні багатства. Саме тепер в Індонезії перебувають румунська і японська господарські місії, які стараються про нафтові концесії. Зрозуміла річ, що — з уваги на сьогоднішнє становище Румунії і Японії — за одною з цих місій стоїть Совєтський Союз, а за другою ЗДА.

Поважною проблемою є так звана „китайська меншина", що становить понад два мільйони населення. Завдяки великій пильності й витривалості китайці є тут передовою купецькою кастою. А проте, не зважаючи на своє багатство, більша частина китайської буржуазії в Індонезії підтримує червоний Китай. Найкращий павільйон на міжнародних торгах у Діякарта в 1953 році належав червоному Китаєві, хоч китайський уряд не витратив на нього жадного рупія: його вибудували китайські купці в Індонезії за два мільйони рупій. Цікава річ: розкішний каталог цього павільйону в англійській, німецькій і китайській мовах видруковано у Ляйпціґу, в совєтській зоні Німеччини.

Крім згаданих господарських місій, в останньому часі прибула до Індонезії торговельна місія від т. зв. „Народно-Демократичної Республіки Німеччини", хоч уряд Індонезії не визнав цієї республіки. Ця місія хоче закупити товарів на 50 мільйонів долярів, а взаміну зобов'язується вислати рільничі й промислові машини.

Торговельні умови з червоним Китаєм ще не виконані. Хоч Індонезія зобов'язалась вислати червоному Китаєві ґуму, що її вивіз заборонений (ембарґо), досьогодні не вислано ні одної тонни. Не зважаючи на самостійність Індонезії та діяльність різних американських, англійських, ба навіть німецьких торговельних агенцій, головне слово у торгівлі належить голляндцям, які, хоч і втратили формально цю колонію, неподільно панують у господарській ділянці.

Та індонезійці мають свій політичний розум і всіх зустрічають із незмінною азійською ввічливістю. Індонезія не спішиться до півд.-східньо-азійського пакту, але й не відмовилась від американської допомоги, яку призначено для некомуністичних азійських країн. Індонезія виробляє свою власну концепцію і твердо її додержує. В цьому сприяє їй також великий приріст населення. Сьогодні Індонезія має 80 мільйонів людности, яка кожного року зростає щонайменше на один мільйон. Лише на острові Яві живе 52 мільйони людей. Впарі із приростом населення зростає запотребовання на риж. Імпорт рижу знову ж таки вимагає використання природних багатств країни, а для цього потрібно чужого капіталу. Ця справа заторкує вже політику. Дві господарські місії двох ворожих потуг у Діякарта — це теж політичні зобов'язання.

Т.

ФРАНЦІЯ ЛІКВІДУЄ СВОЇ ПОСІЛОСТІ В ІНДІЇ

Париж. — Франція добровільно зречеться своїх двох малих посілостей на південному узбережжі Індії і передасть їх під суверенне володіння Індії, — повідомляє французьке міністерство закордонних справ. Цими залишками давніх французьких колоній є міста Карікаль і Пондічеррі. Це останнє місто нараховує тепер 222,570 мешканців, а всіх мешканців в кількох містах, що їх колись мала Франція в Індії, було 317,000. Міста Маге і Янам Франція передала Індії в минулому місяці. Вправді французька конституція наказує у випадку ліквідації своїх заморських колоній спитати волі місцевого населення, проте в даному випадку уряд не переводить референдуму, щоб оминути затяжної процедури і не користатись з послуг якоїсь третьої невтральної держави. Французький уряд став на становищі, що „волю населення" можна перевірити навіть публічним голосуванням на зборах і на майданах.

Вол. Дорошенко

СОЮЗ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

(З нагоди 40-ліття заснування)

(2)

Коли Союз визволення України вже оформився, до Львова прибули з Німеччини Маріян Меленевський і Олександер Скоропис - Йолтуховський, колишні члени РУП, а опісля так званої Спілки. Тепер вони були безпартійні, як і інші члени Союзу. Приїхали вони з ціллю заснувати тут українську визвольну організацію, яка піднесла б гасло Незалежної Української Держави. Довідавшися, що така організація вже існує, цілком погодилися з її плятформою й цілями й стали активними та ініціятивними членами СВУ.

III. Перенесення СВУ до Відня і його реорганізація

В кінці серпня, з огляду на неблизнення царської армії, діячі Союзу мусіли покинути Львів і перенести центр своєї діяльности до Відня. Тут прилучилися до нього інші еміґранти (В. Козловський, колишній член української радикально-демократичної партії, та Микола Трецький, член УСДРП, що перебували у Відні, а крім того ще й дехто з-поза Відня, Ів. Бочковський з Праги, Ол. Семенів із Риму, Є. Бачинський з Женеви). В Відні наступила реорганізація Союзу — замість д-ра Донцова головою його вибрано М. Залізняка, але незабаром скинено й Залізняка. Він створив власну організацію, яку назвав Партією Українських Соціялістів-Революціонерів, і повів свою окрему політику, що йшла врозріз із поглядами Союзу.

По усуненні Залізняка, до Проводу СВУ обрано постійну президію з диктаторськими правами (Вол. Дорошенко, А. Жук, М. Меленевський і Ол. Скоропис). Президія збиралася й діяла колеґіяльно, але функції окремих її членів було поділено так: Загальне керівництво — А. Жук, видавнича справа — В. Дорошенко, зносини з австро-німецькою владою — М. Меленевський і О. Скоропис.

Перенісшися до Відня, повів СВУ широку діяльність відповідно до своїх постулятів, шукаючи собі помічників і приятелів як серед своїх, так і серед чужих, передусім серед урядів і громадянства центральних та невтральних держав.

1. Взаємини СВУ з австрійськими земляками

У своїй діяльності Президія Союзу вміло й доцільно використовувала не тільки своїх еміґрантів, але й найкращі елементи з-поміж австрійських земляків, незалежно від їх партійного чи громадського становища. Такий безсторонній добір співробітників, опертий виключно на знанні й хисті кандидата, а не на його приналежності до якоїсь „фамілії" чи категорії, дав блискучі результати й висунув Союз на чолове місце серед галицько-буковинського громадянства.

Серед співробітників Союзу бачимо такі відомі на Західній Україні імена, як посол Володимир Бачинський (нац. дем.), буковинський соціял-демократ Йосип Безпалко, політик і журналіст Вячеслав Будзиновський, журналіст Ярослав Весоловський, редактор „Діла", літературознавець М. Возняк, відомий економіст і суспільник о. Тит Войнаровський, Лев і Микола Ганкевичі, акад. Вол. Гнатюк, д-р Остап Грицай, адвокат д-р Роман Домбчевський, поет Петро Карманський, історики проф. Мирон Кордуба та Іван Крипякевич, етнограф Зенон Кузеля, посол Євген Левицький, поет і письменник Богдан Лепкий, журналіст Михайло Лозинський, журналіст Йосип Назарук, адвокат посол Михайло Новаковський, поет Василь Пачовський, адвокат-посол Роман Перфецький, відомий хемік проф. Іван Пулюй, учений географ проф. Степан Рудницький, відомі мовознавці Василь Сімович та батько й син Смаль-Стоцькі, Степан і Роман, соціолог, проф. Володимир Старосольський, письменник Василь Стефаник, історики проф. Омелян Терлецький і Степан Томашівський, посол-політик і публіцист Лонгін Цегельський, батько й син Чайковські — Андрій, відомий письменник та Микола, математик, і чимало інших, що брали таку чи іншу участь у роботі Союзу.

Зберігаючи свою організаційну й ділову самостійність, стояв Союз у близькому зв'язку та співпраці з організаціями своїх австрійських земляків: Головною Українською Радою й Загальною Українською Національною Радою, в яку перетворилася вже у Відні заснована у Львові Головна Українська Рада і до якої ввійшли тепер також представники Союзу, Українською Культурною Радою, яку очолював проф. Олександер Колесса, та Боєвою Управою Українських Січових Стрільців.

2. Взаємини СВУ з Україною

Одним із перших заходів СВУ по переїзді до Відня було врятування проф. М. Грушевського, який опинився в Криворівні, в Карпатах, у дуже небезпечному становищі — між молотом і ковалом. З одного боку загрожувала йому і його сім'ї розправа від поляків або мадярів під покривкою ліквідації московського аґента, а в дійсності як признаного провідника українського руху, а з другого боку, в разі захоплення його царськими військами, знищення його, як „мазепинця" й „австрійського аґента". На прохання СВУ Головний Штаб вивіз Грушевського з його дружиною й донькою військовим автом на угорський бік, звідки вони щасливо прибули до Відня. Грушевський і всі літники, що його провожали, були певні, що війна вже кінчиться й йому доведеться виступати на мировій конференції. Очевидно, з приїздом до Відня ця ілюзія розвіялася. Боячися за долю українського руху в Росії, Грушевський рішив вернутися до Києва. Перед від'їздом він відбув конференцію з Президією СВУ і обіцяв підтримувати зносини з СВУ. В тій цілі уложено умовні вислови для листовної кореспонденції.

Та, як відомо, по повороті на Україну Грушевського царська адміністрація арештувала і вислала на північ Росії.

Вернувшися з вибухом революції до Києва і ставши Головою Центральної Ради, Грушевський забув свої обіцянки і видко під впливом свого соціялістичного товариства „дунув і плюнув" на Союз, як на організацію антисоціялістичну й монархічну.

Але не всі на Україні були такої думки про СВУ, як приятелі Грушевського. Українське громадянство стояло в значній мірі на позиції „пораженчества", себто бажало поразки Росії у війні, і тому раділо, читаючи напади на Союз у російській пресі. Такої думки була й частина українських соціял-демократів, яка й вислала за кордон для зв'язку з Союзом свого представника, в особі покійного Євгена Голицинського, одного з визначних діячів РУП. Голицинський двома наворотами був у Відні, відбув наради з Президією СВУ, а також був прийнятий графом Тисою, в приявності Л. Цегельського. Побував Голицинський і на Балканах. Отже міг вернутися на Україну, докладно поінформувати земляків про цілі й роботу СВУ. Під час перебування у Відні Голицинський умістив у „Вістнику" СВУ інформаційну статейку про положення на Україні, підписавши її для конспірації „Маруся".

Дам'ян Горняткевич

РІДКІ ГОСТІ

(1)

Рівно триста років тому, в червні 1654 р. проїздили через Україну рідкі гості: сирійський патріярх Макарій зі своїм сином Павлом. Їх шлях був дуже довгий, вони їхали з міста Алеппо, столиці сирійського патріярхату через Молдавію, Україну до Москви. Ця подорож випала в бурхливі часи гетьманування Богдана Хмельницького, коли захищав він своїми військами молдавського господаря Василя Лупула, тестя гетьманича Тимоша. Мандрівка наших гостей через Україну тривала три місяці, а їх побут у Москві — куди вони виїздили (1655 р.) на собор для справлення богослужебних книг, — два роки. Син Макарія Павло, званий популярно від його родинного міста Алеппо — Алепський, був дуже спостережливою людиною, цікавився всіми проявами політичного, суспільного й духового життя тих країн, через які вони проїздили, і описав їх широко (арабською мовою) в своїх спогадах. Його твори становлять 5 томів. Оригінальний рукопис Павла пропав у Британському Музеї в Лондоні, натомість збереглося декілька (не зовсім вірних) копій. Спогади Павла Алепського переложено досить вільно й з деякими скороченнями на англійську мову (в 1829 році), а пізніше (1896-1900 р.) на російську. Російський переклад — докладний і критичний, його зробив теж араб за національністю Юрій Муркос, і цей переклад становить найкраще джерело для пізнання оригіналу. На українську мову перекладено „Мандрівку" (з перекладу Муркоса) двічі: М. Грушевський (у фрагментах) в своїй Історії України, II половина IX тому і в журналі „Життя і Знання". Львів 1935—1936, та в скороченому огляді за польським історіком Л. Кубалею переповів її зміст М. Яцків (календар „Просвіти" за 1920 р.). Книжкове видання підготовляє тепер до друку одне наше нюйоркське видавництво.

Щоправда, ми маємо ще раніші описи (з 8—9 в.) мандрівок по Україні, авторами яких були теж арабські подорожники, але їхні спогади заторкують лише деякі ділянки нашого життя і не можуть рівнятися із всесторонніми зацікавленнями Павла з Алеппо. З усіх країн, які Павло описав, він найбільше захоплювався Україною, її „князем Хмелем" (так він називає Богдана Хмельницького) та нашими мистецькими пам'ятками; ні Молдавія, ані тим більше Московщина не зробили на нього такого сильного враження, як наша Батьківщина. Це тим замітніше, що ніхто не впливав на Павла в тому напрямі, щоб він переціновував саме наші національні прикмети, а водночас переочував вальори інших народів. Він дивився на всіх однаково безсторонніми очима і вмів аналізувати факти та робити з них правильні висновки.

Ось деякі вийнятки з „Подорожі патріярха Макарія". Почнемо з Молдавії, звідкіля подорожники виїхали в Україну. В Сучаві писав Павло Алепський про гетьманового сина: „Тимотей, син Хмеля, щоденно робив випади проти ворогів і вбивав їх тисячами. Ніхто не був усилі протиставитися його хоробрості. Він виїздив із табору кожної днини на буланому коні, якого дуже любив, і в окруженні тільки невеличкої громадки дружинників убивав ворогів, завдавав їм ран та змушував до втечі. Врешті, коли одного разу він сидів у своєму шатрі свередині табору й пив вино, поляки поцілили його в ногу з гармати. Вони прийшли на допомогу новому господареві Степанові проти Хмельницького, його сина й козаків. Вони підглянули Тимоша і смертельно пострілили його. Він сильно терпів від рани і через декілька днів помер. Тоді положення запорожців, що були поза твердинею, і тих людей, які перебували в її мурах — стало трагічне після смерти вождя, точніше сказавши, їх льва — захисника. Тимотея похоронили після того, як вийняли його нутрощі і, забальзамувавши тіло, поклали в домовину, вибиту оксамитом з обидвох боків. Сумну вістку про смерть Тимоша донесено батькові й тестеві Василеві. Перед смертю повідомлено гетьманича, що його дружина привела на світ двох хлопчиків, та не судилося йому вже більше насолоджуватись родинним щастям, він не прожив зі своєю дружиною навіть повного року."

Коли ж згодом обидва мандрівники переїхали границю України в Рашкові над Дністром, Павло Алепський писав: „Назустріч патріярхові вийшли тисячі народу (нехай Бог благословить і помножує їх!). То були мешканці міста, що зветься Рашків. Рашків доволі великий, розкинений на березі Дністра; там є укріплення і дерев'яний замок із гарматами. Між тими, що зустрічали нас, було сім священиків у фелонах, бо в місті є сім церков, диякони з хоругвами і свічками, сотник, комендант замку, міста і військовий начальник та військо і хор. Всі вони впали на землю перед патріярхом і оставались навколішки так довго, поки інші не впровадили його до церкви. В навечер'я четвертої неділі після Зелених Свят ми відправили для них утреню, потім літургію і вечірню, що затягнулося до полудня. Тут прийшлося нам немало витерпіти, бо в усіх українських церквах, аж до границі московських земель, зовсім немає сиджень, навіть для архиєреїв. Уяви собі, читачу, вони стоять від початку богослужби аж до кінця непорушно, безперестанку б'ють поклони і всі разом, наче з одних уст, співають молитви і, що найдивніше, в тому всьому беруть участь і маленькі діти. Щирість їх молитви не могла нас надивувати. О, Боже, Боже! Як довго тягнуться у них молитви, співи і літургія! Але нічого нас не дивувало більше, як краса маленьких дітей і їхній спів, що плив із глибини серця, в гармонії зі старшими. Почавши з цього города й по всій українській землі, ми завважили одну подивугідну прегарну рису: всі вони, за малими вийнятками, в тому більша частина їхніх жінок і дочок, уміють читати і знають порядок богослужень та церковний спів. Крім цього священики навчають сиріт і не дозволяють їм тинятися невігласами по вулицях."

„Кожний базар і містечко в Україні переповнені людьми, зокрема маленькими дітьми. Багато українських міст числить по 40, 50 і більше тисяч душ. А діти тут численніші від трави і всі вміють читати, навіть сироти. Вдів і сиріт у цій землі дуже багато, їхні чоловіки лягли у безперервних боях. Та в них є гарний звичай: вони женять своїх дітей молодими й тому їх тут більше, як зірок на небі й піску на дні моря."

Ми мали нагоду відвідувати величаві церкви зимові й літні з численними, серцерадісними скляними вікнами. Всі вони побудовані нещодавно, за часів Зиновія Хмеля (нехай Господь благословить його многими літами!)".

У Василькові Павло оглядав ікону Богоматері, про яку висловлювався з найвищим ентузіязмом: вона „доволі велика, прекрасна, гідна подиву, подібної ми не бачили раніше, а й після цього не зустрічали. Пречиста так гарно намальована, немов жива: її риза — це неначе темнобагряний лискучий оксамит, ми й не мали уявлення про таке виконання: темний фон, а ясні складки так, як складки справжнього оксамиту."

Далі Павло Алепський описує вигляд наших міст: „Ми їхали поміж нескінченними садами й ріками. Виринали перед нами лани пшениці заввишки чоловіка, похожі на величезне море. Проїхавши одну милю, ми зупинилися в доволі великому місті з дерев'яними укріпленнями, з муром довкруги, з ровами й гарматами, — воно зветься Баланівка. Довкола кожного міста, т. зн. поза передміськими домами, буває дерев'яна стіна, а всередині друга. Над воротами укріплень стоїть високий дерев'яний хрест із різьбою розп'ятого Спасителя (нехай буде прославлене Його ім'я) та зі знаменами Його страстей, а саме молотка, кліщів, цвяхів, драбини тощо."

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Бостон, Масс

Школа Українознавства і Пласт

Місто Бостон нараховує декілька тисяч старої і нової іміграції. Є тут чотири парафії: дві українсько-католицькі і дві православні. При двох церквах ведуться від кількох років школи українознавства. Третя школа українознавства, зорганізована ще в 1950 р. є тепер при кружку Пластприяту, головою якого є Іван Кругляк.

Учителем тієї школи від її зорганізування є п. Михайло Кисіль. В минулому шкільному році відвідувало школу 31 учнів, поділених на три групи. Навчання проходило кожної суботи в пополудневих годинах. Після лекції релігії і предметів українознавства, учні відбували пластові зайняття під проводом пластових сеньйорів Марії Мурій і п. Я. Ш. На протязі року учні - пластуни чинно виступали не тільки під час національних свят, але приготовляли теж цілком самостійні імпрези, як: Миколаївський Вечір, Свято Ялинки, Свято Матері пов'язане зі Спільним Свяченим та Свято Батька, пов'язане з закінченням шкільного року.

Те останнє було влаштоване дня 20-го червня 1954 р. у церковній залі. Програма свята була вміло добрана і солідно підготована.

Зокрема дві пісні „А ми Стрільці Січові" і „Ой, зацвіли фіялочки", виконані впарі з ритмічними вправами, затримаються надовго в пам'яті глядачів. Деклямації змістом дібрані до свята, виголосили учениці: Френківська Р. і Чорній Я. Доповідь виголосила сеньйорка пласту Марія Мурій.

На другу частину свята склалось закінчення шкільного року з доповіддю учителя Кисіля М. про вагу і значення школи українознавства та розданням учням шкільних свідоцтв

Заключне слово сказав парох о. Федасюк Дмитро. Пройнятий небувалим успіхом виконаної програми, парох підкреслив велику посвяту зі сторони виховників школи і пласту, які не жаліють ні часу, ні сил до праці, а ведуть велику національно-освідомлюючу роботу серед покоління, що вже родилося на чужині.

Закликом до дальшої праці на ниві церковній і національній та відспіванням многоліття виховникам і батькам дітвори закінчено свято, яке, віримо, глибоко закоріниться в пам'яті присутніх батьків, матерей і гостей.

До каси кружка „Пластприяту" ввійшло 57 дол., за що управа сердечно усім присутнім дякує.

Михайло Кисіль

Учні школи українознавства в Бостоні, з їхнім учителем, парохом і провідником Пласту

Картерет, Н. Дж.

Один день в українській громаді

Одної, з останніх погідних неділь, я знову загостив до міста Картерету, віддаленого 16 миль від Нюйорку. Гарне й чисте це місто, має довгі, широкі, рідкозабудовані вулиці, з гарними садами, городами, повне зелені і вільних просторів. Тож не диво, що воно своїм положенням, природною красою і можливостями, хоч і важкою фабричною працею, притягало до себе українців, яким рідна природа передала в спадку безмежну любов до її краси, зелені й просторів. І сьогодні живе в Картереті значне число українців давнішої і нової іміграції. Правда, насильний і штучний поділ наших земель, довершуваний віками нашими сусідами-окупантами, залишив по собі небажані наслідки й серед українців у Картереті, поділених також на групи. Але щиро радіє серце українця, коли він оглядає дорібок своїх рідних, чи то тих, що з причини невідрадних умовин на рідних землях, пішли в далекий світ шукати кращого куска хліба, чи тих, що їх сучасні політичні умовини змусили залишити рідну землю. Всі вони живуть тут в достатку. Багато родин з давнішої і нової іміграції має вже свої власні доми, площі, городи, а дехто власні склепи. До праці, чи до церкви багато з них приїжджає власними автами. Замітний у них і загальний дорібок. В Картереті мають українці три власні вигідні церкви. При церкві св. Ілиї є вигідна церковна площа, частинно засаджена овочевими деревами, відповідна до гор і забав. На тій же площі стоїть новий мурований будинок з великою галею, відповідно пригодженою до театральних вистав чи інших імпрез. Таку ж вигідну, широку площу має церква св. Дмитра, на якій є забудовання з галею. А на днях закінчено будову нової української церкви, яка своєю свіжістю, формою і положенням мило вражає кожного прохожого. Правда, належне викінчення сутерин і відповідне забудовання церковної площі потребує ще багато праці і грошей, але молодий вік, невичерпана енергія і активна, творча праця пароха цієї церкви всч. о. Павла Гарчишина з одного боку, а прив'язання наших людей до рідної церкви з другого, усунуть з часом згадані перешкоди. О год. 8 рано я зайшов до цієї церкви на тихе раннє Богослуження. При вході до церкви мило вражає внутрішня ясність церкви, її взірцева естетика, простір і нове устаткування. В церкві було біля 200 осіб. Всі вони своїм зовнішнім виглядом вповні відповідали внутрішній красі церкви. А їх постава і вигляд лиця в часі Богослуження виявляли глибоку покору, ту підставу Христової віри. А коли по закінченні Богослуження вони повільно залишали церкву, то їх усміхнені, повні вдоволення обличчя казали прохожим на вулиці: Ми знайшли в цій церкві духову насолоду, ту силу, потрібну при наших щоденних турботах. Вийшов і я з цієї церкви з думкою давніх наших предків, які по повороті з різних країв, в пошукуванні правдивої віри для свого народу, про настрій в Христовій церкві сказали кн. Володимирові: „Ми не знаємо, чи ми були в небі, чи на землі".

В дальшій мандрівці по Картереті я зайшов до домівки відділу місцевого ООЧСУ під проводом п. Василя Матлаги. Згадана домівка, завдяки безкорисній, щирій праці членок ООЧСУ, п. Дитиняковоі Юлії, п. Хомутової Ольги і п. Гудзьової, вдержувана в належній чистоті, прикрашена географічними мапами, портретами наших князів, гетьманів, і героїв - провідників доби наших визвольних змагань, відповідно приготована до шкільного навчання, засідань, гор і забав. Відділ ООЧСУ постав перед чотирма роками. З його доручення трисособова комісія (п. Зiбенко Надія, п. Дитиняк Володимир і п. Хомут Василь) зорганізувала Курси Українознавства і Ю-СУМ.

В минулому році постав Бат. Кружок, під проводом п. Глущика Івана, який перебрав обов'язки згаданої комісії, увійшов в належний зв'язок з управою Курсів і Ю-СУМА і наладнав їх фінансові справи. З причини довшої хвороби учителя, навчання в мин. шкіль. році проводилось на Курсах Українознавства тільки через шість місяців по 3 год. тижнево з кожною групою. Але в тому часі члени кружка взяли участь у всіх щомісячних сходинах, на яких були виголошені пляни співпраці батьків з управою Курсів. Завдяки цій співпраці, серед учнів Курсів Українознавства була бездоганна карність, присутність, точність і обов'язковість, а учні старших груп опанували і належно закріпили програмовий матеріял. Зорганізована група менших дітей, з браку умовин для дитячого садку, перервала свої зайняття аж до часу, коли ці діти закінчать хотяй другий ґрейд американської школи.

Учні згаданих курсів, за згодою своїх батьків, стали членами Ю-СУМА і зорганізували відділ Ю-СУМА Львів, з двома повними ланками. В організації згаданого відділу Ю-СУМА багато праці й часу вложив п. Хомут Василь, невтомний робітник на народній ниві в Картереті, який з нечисельним гуртком осіб, подібних йому, приготовляє і провадить всіми імпрезами, на яких все активно виступають члени Ю-СУМА.

Під кінець дня, я загостив на приватний прийом, з нагоди хрещення новонародженого сина п. Володимира і Юлії Дитиняків, Андрія. Прийом цей мав багатий виховний зміст. При участі 66 осіб і 26 дітей можна було почути поважні промови національно - виховного змісту, а на протязі кількох годин любуватися гуртовим співом стрілецьких, народних і повстанських пісень, під вмілим проводом п. Теребецької. А по місцевій традиції, присутні зложили 46 долярів, які вислано на Визвольний Фонд.

Пізно вночі залишив я Картерет з думкою, що наша іміграція в Картереті серед своїх щоденних турбот і праці знаходить потрібний час і використовує кожну нагоду до належного збереження переданого їй рідною землею, скарбу — спадку — рідної церкви, мови, пісні, звичаїв і обичаїв.

Микола Величко

„Байкар" Ів. Манила

„Передо мною новий літературний дорібок — це „Байкар" Івана Манила на 104 сторінки великої „вісімки", з гарною обкладинкою та портретом автора, Вінніпеґського видання в Канаді. В „Байкарі" вміщено 150 композицій на теми: реалістичного побуту, як також сатира на історичні, літературні, соціяльно - економічні та філософічні сюжети. Тому, за своєю тематикою „Байкар" є книгою, яку можуть читати всі ступені нашого українського суспільства". — о. К. Даниленко-Данилевський („Віра й Культура" ч. 7, 1954).

„ Іван Манило — кращий сучасний український байкар, який своєю працею розвинув і вдосконалив українську байку". — Леонід Полтава („Нові Дні", ч. 54, 1954 р.).

„Коли історики української літератури на еміґрації писатимуть колись про „авторів із своїм обличчям", то до них напевно влічать Івана МАНИЛА, відомого широкій читацькій громаді з коротких, влучних, часто сатиричних байок. Манило вправляється здавна в цьому жанрі поетичного слова й — треба це признати — має за собою вже поважні досягнення... Найвартісніші байки, в яких порушено загально-людські чи загально-українські питання. Вони треба думати залишаться тривким вкладом в українській літературі". — Проф. Яр. Рудницький („Новий Шлях" ч. 23, 1954).

Замовлення на книгу „БАЙКАР" надсилайте на адресу автора разом з одним доляром:

IVAN MANYLO
P. O. Box 3576,
Philadelphia 22, Pa., U.S.A.

АРХИЄПИСКОП Д-Р ІВАН БУЧКО ПРО ПРАЦЮ ПРОФ. В. СІЧИНСЬКОГО „ЧУЖИНЦІ ПРО УКРАЇНУ" ТА ІНІЦІЯТИВУ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ У ВИДАННІ ЦІЄЇ КНИЖКИ

Секретаріят Панамериканської Української Конференції отримав від Його Ексцеленції, Апостольського Візитатора Українців Католиків у Західній Европі, Кир Івана, листа такого змісту:

„Прошу прийняти мою сердечну подяку за посилку цінної книжки проф. Володимира Січинського „Чужинці про Україну", що саме цими днями надійшла на мою адресу в Римі.

З приємністю мушу признати, що англійське видання книжки „Чужинці про Україну" робить дуже гарне враження, зокрема її мистецьке оформлення й ілюстрації, а передмова знаного приятеля українців, проф. Меннінґа, численна бібліографія і поазбучний список імен і місць надає цій книжці особливої вартости.

Не сумніваємось, що поширення англійського видання „Чужинці про Україну" багато спричиниться для пропаґанди українського імени на чужині, зокрема в англо-американському світі.

Найбільша заслуга в цьому Українського Конґресового Комітету, що, належно доцінюючи потребу видання книжок про Україну чужими мовами, рішився на англійське видання книжки проф. В. Січинського. Не сумніваюся, що та шляхетна ініціятива знайде належне зрозуміння і піддержку з боку нашої еміґрації, а вслід за тим можна буде сподіватися нових подібних видань.

Ще раз сердечно дякую за ласкаву пам'ять і за цінну посилку, з цілого серця благословлю цілу хвальну Управу Панамериканської Конференції всім добром.

Відданий у Христі Господі брат і слуга

Іван, Апостольський Візитатор.

З пожовклих листів

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА" 50 РОКІВ ТОМУ

(За час від 7 до 28 липня 1904)

Становище „Свободи" до „Всеслов'янського й журналістичного з'їзду в Америці"

У редакційній статті в справі заповідженого всеслов'янського й журналістичного з'їзду в Ст. Луїс, де відбувається загальноамериканська виставка, з'ясоване становище редакції „Свободи" в цій справі так: Ідея всеслов'янська, як ми її розуміємо, змагає до національного й культурного розвитку всіх слов'янських національностей. Вона змагає до того, щоб усі слов'янські народи себе не нищили, але собі взаємно помагали і, вкінці, визволивши себе від теперішніх гнобителів злучилися разом в одну спілку, на підставі рівности, на лад З'єдинених Держав Америки. Ту справу виєснив був свого часу — в 1873 р. — чеський історик Франц Паляцкий і таких менше-більше думок придержувалися українці, члени братства св. Кирила й Методія в Києві. Одначе така всеслов'янська ідея не наруку тим, що тепер над слов'янами панують, отже ні німцям, ні москалям, ні мадярам. Практичної вартости не може мати всеслов'янський з'їзд в Америці, бо серед аранжерів того з'їзду найшлися люди, що утотожнюють всеслов'янський рух з всеросійським. До таких людей належать теж американські москвофіли різних слов'янських національностей.

Сьогоднішня деспотична Росія — це країна темноти і кнута й нам нічим не імпонує. Кайдани золоті чи залізні однаково гнітуть. Нам нема потреби ламати одні кайдани і пхати свої руки в інші. Ми хочемо волі, а не підданства. Ми хочемо самостійности, а не нових опікунів. У правдивім всеслов'янськім русі завжди візьмемо участь, але в манїфестаціях всеросійських — ніколи!

Заклик за збірками на Українську Бурсу в Ню Йорку

Від Головного Народного Комітету в Америці появилася відозва до всіх родичів, отців духовних, братств, організацій, товариств і парафій складати пожертви на втримання Української Бурси в Ню Йорку, де мають бути приміщені такі українські діти, що хочуть посвятитися в майбутності народній праці. „Якщо бажаєте собі самим добра і якщо хочете мати колись за провідників і вчителів — інтеліґентних, тут в Америці вивчених українців, які зуміли б сміло заступати наш нарід всюди перед американцями, присилайте пожертви на бурсу! — Від Гол. Народного Комітету: Н. Стефанович, Питсбурґ, Па., голова; Іван Глова, Ексцелсіор, Па., касир; Н. Підгорецький, Джерзі Сити., секретар.

Вісті з громад

о. Стефан Макар з Мт. Кармел, Па., теперішній видавець книжечок з Фонду ім. А. Бончевського, п. з. „Слово", виїздить до рідного краю з уваги на своє здоров'я, а редакцію перебирає за нього о. Павло Тимкевич, з Йонкерсу, Н. Й. — 2 липня відбулася в Олифанті аматорська вистава. Виставлено драму „Украдене щастя" Івана Франка. — Корпорація „Руський Народний Дім", яка має на меті, між ін., матеріяльний розвиток українського народу в Америці, увійшла в порозуміння з банками в краю та австрійським поштовим урядом і пересилає з Америки до земляків у краю гроші під повною ґарантією. Гроші для пересилки приймає о. Н. Струтинський в Олифанті. — На самий День Незалежности Америки, 4 липня 1904 р., заложено в Пасейку, Н. Дж., Український Горожанський Клюб, в якому можна діставати українські газети.

ПРАЦЯ
Help Wanted—Male

ПРЕЦИЗІЙНІ РОБІТНИКИ В МЕТАЛЮРГІЇ
Досвідчені щодо пожежного виряду, огорож і електрич. споювання. Стала праця. Голоситись:
STAPLETON IRON WORKS
14 Prospect St.
Stapleton, Staten Island

СТОЛЯРІ
Тільки досвідчені.
Телеф. між 5-7:30 P.M., H. Daniels, Martha pl., Oakland, N. J. OAkland 8-6731; також в справі праці порозумійтеся Route 23, Cedar Falls Manor, Little Falls, N. J.

BINDERY OPERATORS
Досвідчені при "folding machines" і "gang stitchers". Стала праця. Приємні умовини праці. Телеф.:
Mr. SLOVES
OR 3-6710

CASEMAKER — TOOLER
до ювелірних пуделок.
Голоситись:
MELE MFG. CORP.
98-34 Jamaica Avenue
Richmond Hill, N. Y.
or phone & ask for Pat
VI 9-0829

ДО ГЛЯЗУРОВАННЯ
Досвідчений.
Стала праця. 5 днів в тижні.
Голоситись:
A. KANDER
133 — 8th Avenue
(Between 16th & 17th St.)
New York City
Phone: CH 3-1583

ДО ЧИЩЕННЯ ВІКОН
досвідчені, або навчимо.
Платимо під час науки.
Голоситись:
250 WEST 81st STREET
NEW YORK CITY

CABINETMAKERS
Стала праця. Добра платня.
Приємні умовини праці.
Голоситись:
MARTELLI & SCHWARZBERG
402 East 70th Street
(5th floor)
New York City

МУЖЧИНА
молодий, пильний до фабрики скіряних пасів. Малий досвід при жіночих пасках.
KING FASHIONABLE BELT CO.
25 West 36th St., New York City

КНИЖКА Й ЧАСОПИС — НАЙНЕОБХІДНІШІ РЕЧІ В ДОМІ КУЛЬТУРНОЇ РОДИНИ

МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ
Перероблені англійські, ціна $25.00. Маємо також нові і перероблені українські машинки. Рахункові машини. Офісові прилади. Потрібно агентів.
ALL LANGUAGES TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6—7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8066

Help Wanted Male—Female

HAIR STYLIST
оперейтор з досвідом у всіх ділянках фаху. Добра платня плюс комісове. Приємні умовини праці.
Голоситись:
THOMAS BEAUTY SALON
538 Westbury Avenue
Carle Place, Westbury, L. I.
Phone Westbury 7-2132

ПРАЦЯ
HELP WANTED—FEMALE

FINGERWAVER-MANICURIST
Повний або частинний час. Добра платня. Приємні умовини праці. Голоситись:
FORGAS BEAUTY SALON
1550 St. Nicholas Ave., N.Y.C.
Phone WA 3-8960

МАНІКЮРИСТКА
Досвідчена до надзвичайно просперуючої робітні протягом цілого року. "Air conditioned". Висока платня і комісове. Голос.:
La Mar's Beauty Center
282 Merrick Rd, Rockville Centre
Phone: Rockville Centre 6-0723

Fingerwaver-Manicurist
З повним досвідом. Стала праця. 5 днів або „вікенди". Добра платня. Приємні умов. праці. Голоситись:
Nicholas Your Hairstylist
616 Amsterdam Avenue
(Corner 90th St.)
N.Y.C.

ДОСВІДЧЕНІ до шиття на машинах. Досконала праця від штуки. Юнійна фабрика. Голоситись: Mary Jane Coat Co., 28 Rose Street, South River, New Jersey. Tel.: South River 6-2355.

КОСМЕТИЧКИ
(2)
Маємо кімнати на 2 більше першоклясні стилістки.
Air conditioned, — обслуга.
Початкова платня $100 тижнево
STONECLIFF BEAUTY SALON
GARDEN CITY. PI 6-2340

ОПЕРЕЙТОРКИ
до шиття на 1-ій голці. Голоситись прошу тільки досвідчені. Стала праця, добра платня.
Голоситись
JUDITH TERRY Inc.
802 5th Ave., Asbury Park, N. J.
PR 4-2288

ОПЕРЕЙТОРКИ
до шиття на машинах з поодинокою іглою. Досвідчені при шкіряних жакетах. Стала праця — добра платня. Голос.:
OUTER SPORTWEAR Inc.
229-231 Walker Street
Cliffside Park, N. J.
Tel.: CL 6-0972

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвідчені при дитячих шапках. Стала праця. Добра платня. Приємні умовини праці.
Голоситись:
13 W. 31st St., New York City
(4th floor)
Phone BR 9-3744

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ВИЛКС-БЕРІ, ПА. — В-во св. І. Хрестителя відд. 223, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 8-го серпня, в парохіяльній залі зараз по Службі Божій. Маємо важні справи. Присутність всіх членів конечна. — Уряд.

ЗЛУЧЕНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ У ФИЛАДЕЛФІЇ

просить нижчепоіменованих осіб (або їхніх знайомих) подати їхні нові адреси тому, що листи до них з рахунками за переселення до ЗДА повернулися до Комітету:

Прибулих до Бостону липня 22-го 1949 р. кораблем „Дженерал Гайнцелман":

Бернарський Леон, Марія, Анна, Роман; Кузменко Іван, Марія, Таня, Надя; Ничипоренко Іван, Ольга, Олена, Стефан; Нохотнюк Емілія; Сабат Йосиф і Катерина; Згуровський Валентина і Микола; Струк Петро і Меланія.

Прибулих до Ню Йорку липня 30-го 1949 р. кораблем „Дженерал Мюр":

Дишенський Василь, Ольга, Валентина.

Прибулих до Бостону липня 29-го 1949 р. кораблем „Дженерал Блечфорд":

Болеста Микола; Шевененко Тарас, Валентина, Ярослав, Елеонора; Сененко Гарасим, Ольга, Віра, Уляна.

Прибулих до Бостону серпня 6-го 1949 р. кораблем „Дженерал Лангфіт":

Боберський Юрко, Юстина, Богдан; Гончаренко Юрій; Крамар Володимир, Стефанія і Роман; Крестюк Іван, Ганна, Ярослав і Ольга; Тацишин Василь.

Прибулих до Ню Йорку серпня 7-го 1949 р. кораблем „Дженерал МекРе":

Андрусишин Стефан, Ольга, Олександра; Вайструк Стефан; Дмитерко, Теофіля, Роман, Роман, Богдан; Гамець Дмитро, Катерина, Дмитро; Попина Стефан, Олена, Анна; Сипайло Юзеф з родиною.

Прибулих до Бостону серпня 10-го 1949 р. кораблем „Дженерал Гаан":

Кот Петро; Микита Мирон; Кобринський Василь; Миска Михайло, Марія і Ольга; Олійник Михайло і Марія; Валюх Галина.

Прибулих до Бостону серпня 14-го 1949 р. кораблем „Дженерал Стерджис":

Бобровольський Іван і Надія; Бучко Іван; Дзядів Стефанія, Олександра, Юрій; Гаврилишин Ілля, Софія, Богдан і Марія; Ортинський Омелян, Марія, Тарас; Щесняк Володимир, Марія, Йосип; Титус Михайло, Анна, Алізій, Евстахій.

Прибулих до Ню Йорку серпня 17-го 1949 р. кораблем „Дженерал Балу":

Андрусов Андрій і Анна; Гайдук Гаврило; Олеярж Микола, Йосипа, Петро; Петрига Стефан, Меланія, Зинаїда; Повстенко Юрій; Скочко Володимир, Татяна, Юрій, Леонід, Борис; Чечетин Сергій і Євдокія.

Просимо всіх прибулих до ЗДА заходами ЗУАДКомітету подати свої нові адреси та якнайскорше вирівняти свою заборгованість за переселення, бо цим дасте змогу ЗУАДКомітетові далі подавати невпинно матеріяльну допомогу нашим залишенцям у Европі.

Зголошення нових адрес, членські внески та всі пожертви просимо слати на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U.S.A.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет у Филаделфії

Зник безвісти провідний член російського НТС

Як довідуємося з російських джерел, з м. Лінца в Австрії зник голова місцевої організації російських „солідаристів" — НТС (Національно-Трудового Союзу), Валеріян Тремель. Напередодні зникнення до Тремеля прийшли його приятелі Аркадій та Маргарита Волкови і бувший совєтський полковник Гінтнер, що мешкали в таборі для втікачів у Вегшайді, поблизу совєтської зони окупації., Дружини і сина Тремеля під цей час не було вдома. Син повернувся пізно ввечері і застав у батька гостей. Його почастували вином, і він, відчувши себе зле, пішов спати. Ранком, коли він опритомнів, батька в мешканні вже не було. Поліція підозріває, що одурманеного затрусним вином Тремеля большевицькі аґенти вивезли в совєтську зону окупації. — З тих же джерел довідуємось, що член Ради НТС — „солідаристів", член суду при НТС і один із засновників Інституту для вивчення історії і культури СССР в Мюнхені, Н. Осіпов, оголосив про свій вихід з НТС. В своєму листі він заявляє, що НТС перетворився „в організацію тоталітарного типу', що Інститут перетворено в „халтурну організацію", а в політичній лінії НТС спостерігаються „зриви", як, наприклад, „загадкова роля НТС в темній історії Хохлова" і т. д.

Населення не відчуває знижки цін на рільничі продукти

Вашингтон. — Сільсько-господарська Комісія в Палаті Репрезентантів ствердила, що хоч ціни на фармерські продукти обнизилися, але ціни по роздрібних крамницях залишилися і надалі без змін. Передбачається ще дальші знижки на фармерські продукти, але споживачі не відчують цього, хібащо наперед стримається дотеперешню тенденцію до того,' щоб на цих знижках користали тільки посередники — торговці. Починаючи від 1952 року — стверджує комісія — та частина доляра консумента, яку діставав фармер, постійно обнижується, але деталічні ціни за фармерські продукти залишаються ті самі. Ціна на пшеницю обнизилася на 32 відсотки, а ціна на хліб піднеслась на 23 відсотки. З кожного доляра, що його платить споживач — 44 центи дістає фармер, а 56 центів видається на печення хліба, продаж і транспорт.

Австралія закликає до оборони проти комунізму

Мельбурн. — Австралійський міністер закордонних справ Кейсі видав заклик до всіх народів південної і південно-східньої Азії допомогти в осягненні колективного пакту безпеки на цих обширах. Австралія, заявив Кейсі, вже висловилась про потребу такого пакту, а після Женевської конференції треба ще більше поспішити створити таку організацію. Ціллю проєктованого пакту безпеки є не війна, а пересторога проти наслідків кожної дальшої експансії комуністів. Є конечною річчю, сказав Кейсі, щоб самі азійські держави мали голос в обороні своєї свободи й незалежности, а було б ненормальністю, щоб позаазійські держави взяли на себе ролю оборонців Азії в хвилині її небезпеки.

● Комітет для збірної безпеки заявив, що він підтримує Об'єднані Нації, ставить народну безпеку понад бажання нижчих податків, є проти угодовства у відношенні до тоталітарних держав, жадає оборонної організації для втримання миру та втримання більшої оборонної сили для збереження світового миру.

КНИГИ ВІЧНІ!
На спеціяльному випродажі книг, можете набути дуже дешево:
Д-р С. Демидчук: Знання життя.—Ціна 20 ц.
П. Свій. Теорія політики. — Ціна 40 ц.
Твори Олеся:
Поезії.
T. V.
З журбою радість обнялась. — На зелених горах.
Всі три за $1.00.
Замовлення слати:
"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

Посмертна Згадка

ІВАН БІЛІНСЬКИЙ, довголітній член Б-ва св. Василія, відд. 168 УНСоюзу в Перт Амбой, Н. ДЖ., помер 27-го липня 1954 р. Оставив дружину Анну, 2 дочки Марію, Гелен, 4 синів Николу, Григорія, Михайла, і Василя. Похорон відбувся 31. липня з погребового заведення до Укр. Кат. Церкви при великім здвизі Родини, Членів Б-ва і Знайомих. Похоронено на Парафіяльнім цвинтарі. — В. Н. П.!

Г. Бобин, секр.

Ділимося сумною вісткою з Кревними і Знайомими, що

Марія Підгорецька

померла в середу, 4-го серпня 1954 р. в 65 році життя. Покійна походила з Золочева, Зах. Україна. Оставила в смутку мужа Івана, 3 дочки: Софію, Євгенію і Теодозію, 3 синів: Миколу, Стефана і Григорія та 9 внуків.

Похорон відбудеться в суботу, 7-го серпня, в год. 9-ій рано з погребового заведення Іван Ковальчика, 129 Grand St., Jersey City, до української католицької церкви св. Петра й Павла на розі вул. Ґрін і Сусекс, а відтак на Holy Cross Cemetery.

В. ЙИ П.! РОДИНА.

В п'яту річницю смерти

сл. п. інж. Богдана Галущинського

відбудеться

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

В НЕДІЛЮ, 8. СЕРПНЯ (Sunday, Aug. 8th) 1954 о год. 12-ій

в церкві св. Петра й Павла в Клівленді, Огайо.

ДРУЖИНА Й ДІТИ.

НА ПРОДАЖ ФАРМА
FARMS FOR SALE

МОЛОЧНА Й КУРЯЧА ФАРМА
Курники на 2500 курей, 6 стаєнь для корів, інші бічні будинки. Змодернізований 10-кімн. дім; 16 акрів. Ціна $20,000 на сплати.
C. C. LITTLE
73 Lafayette Ave., Kingston, N. Y.

SUSSEX COUNTY
140 акрів, 7 кімнат, лазничка, удосконалення. 60 чорних анґусів. Все огорожене. Можна купити з товаром і машинами або саму фарму. $30,000 за фарму. Також інші фарми на продаж.
MARLIN MINGO
114 W. Washington Avenue
Washington, N. J. Phone 1139

105 АКРІВ
бл. села, добрий літній курорт, 14 кімн. 60 акр. управної землі, решта пасовисько, добра фарма, стодоли й інші будинки. Деякі машини, 3 дійні корови. Ідеал. на молочарню або пансіон. — $7,000. Дім, ¼ акр. $1,500 завдатку, 4 кімн., лазничка, модер. кухня. $3,800 на скорий продаж. Податок $30.
GEORGE A. DAHL
East Main St., Cobleskill, N. Y.
Telephone: Cobleskill 607

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тимсамим і співвласниками 15-ти мільйонового майна організації!

MISCELLANEOUS

ШЕНШИЛІ
по гуртових цінах.
Першоякісні — $350 і більше.
Кожна кількість.
Пишіть по ціни.
Andes Chinchilla Sales
194 Route 17, Paramus, N. J.

Business Opportunity

ДІМ РЕКОНВАЛЄСЦЕНТІВ
Sullivan Co., N.Y.
Повний виряд. Тепер діє з досконалим приходом. Гарна земля. Відповідне для подружжя. Готівка $15,000.
Пишіть Sol Feld, 160 Broadway, N.Y.C.
Call RE 2-4666

REAL ESTATE

СТАРШИЙ ДІМ — ДОБРЕ ЗБУДОВАНИЙ.
Тільки $16,000.
Westchester Co. 3 спальні, 2 лазнички, вел. вітальня, модер. кухня. Податок $285.
White Plains 8-3170 — Broker

LELAND AVE., — BRONX, N. Y.
4-родин. мур. дім. 2 повер. 3 5 кімн. і один 4 кімн. Все модерне. 4 і 5 кімн. апарт. до найняття. Бл. Parkchester Station. Помір. ціна.
RIZZO
1537 Castle Hill Ave., Bronx, N.Y.
SY 2-0454

IMPERIAL HOMES
Доми, — 3 спальні, 2 лазнички за $13,550.
30 р. 4½% Mtge.
10% G.I. завдаток. $61.83 місяч. сплати.
Догідні умовини для цивільних. Міська каналізація і всі користі. Низ. податок. Тераси з мурованими "boxes" вікнами. Поруччя зі зварного заліза. Доми 34x24 на вел. площі, цілій засіяній і з кущами.
Sales & Construction Handled By
TAG CONSTRUCTION CO.
GRegory 3-8518—Prescott 8-4795

JACKSON HEIGHTS — $13,750
Новий, мур. 5½ кімн. дім. Олив. огрівання, чуд. город. Гараж, сітки й інш. Бл. склепів, шкіл, комун.
Огляньте, щоб оцінити!
Власник ILinois 8-2925

HOLLIS PARK GARDENS. Першоклясна мешк. дільниця, півбонґало. 10 кімн., 2 лазнички, прибиральні, 2 веранди, 1 лазничка, вел. травник, дерева, всі міські удосконалення, бл. до всього. Ціна $27,500. Власник: Erdtmann, 88-09 196 Pl.
Hollis 5-3620

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В СВОБОДІ!

РОЗШУКИ

ПАВЛО ГОВИЛЬ пошукує шваґра Савка РЕМСЬКОГО, який мав приїхати з Німеччини до Америки в 1952 р., і знайомих з табору Бад Кройцнах. Хто знав би про нього, або сам, прошу писати на адресу:
PAWLO HOBYL
Box 424 R.F.D. 3,
Golden, Colorado

Заяць Микола пошукує рідних та знайомих: Дмитра Дидин, (Миркового) Ілька Мельника (Войкового), Івана Заяця, Михайла Заяця і знайомих з Стрийщини. Маю для них цікаві відомости. Хто знав би, що про них, або вони самі прошу писати на таку адресу: Mykola Zajac, 2327 W. McLean Avenue, Chicago 47, Illinois.

MISCELLANEOUS

СИВЕ ВОЛОССЯ повертається до дійсного природного темного кольору на протязі короткого часу. Темне волосся придає молодечий вигляд. Успіх ґарантований. Висилаємо пробну пляшку по одержанні $1.00.
FLYT
P. O. Box 1067, Rochester, N. Y.

КНИЖКИ—ЖУРНАЛИ

Українська Книгарня і Видавництво „Батьківщина" в Дітройті
має на складі власні і всі чужі видання по деталічних і гуртових цінах.
На бажання висилаємо свої каталоги.
Наша нова адреса:
UKRAINSKA KNYHARNIA
19157 Wexford Street
Detroit 34, Mich., U.S.A.

КОСМЕТИКА

КОСМЕТИКА
До набуття різні креми; від плям, веснянок, прищів, затовщення, вугрів та на загальну поправу цери.
M. MALA
3510 W. Evergreen Ave.
Chicago 51, Ill.
Заступництво на Ню Йорк й околицю:
Фірма "ARKA"
48 E. 7th St., New York City
Тел.: GRamercy 3-3550

БУДІВНИЧІ

Для старших людей, що не переносять холодного клімату, чудова нагода поселитися на Флориді та прожити довшого віку. Маю в Маямі в місті площі і будую 10 домів по умиркованій ціні. Хочу, щоб поселилися свої люди. Голоситись:
S. PROCYK
2971 Rind Avenue
Coconut Grove, Miami, Fla.

Вступайте в члени УНСоюзу!

Д-р мед. МИКОЛА РІСДОРФЕР
відкрив ординацію в Асторії:
30-28 — 38th Street,
Long Island City, N. Y.
Приймає:
в понеділок, середу і п'ятницю від год. 9—11 A.M.,
у вівт. і четвер від 5—7 P.M.
Телефон: AS. 8-8157
Поза урядовими годинами телефон: EV 4-0120

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

HANUSEY MUSIC CO.
244 WEST GIRARD AVE. PHILA. 23, PA.
НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР ПЛАТІВОК В АМЕРИЦІ
Найкращі патефони — найліпших марок.
Відчинено щоденно від 9:30 рано до 9. вечора.

ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ.

Мово Рідна — Буквар-Читанка — І. Коряцький	$2.00
Нова початкова читанка — І. Шклянка	$1.40
Україна земля моїх батьків — Ю. Сірий	$1.25
Граматика української мови — О. Панейко	$2.00
Українська мова — В. Романенчук	$ .85
Географія України — М. Дольницький	$1.50
IV Читанка — Матвійчука	$ .75

Замовлення враз із належитістю слати на адресу:
"SVOBODA"
P. O. Box 346, Jersey City 3. N. J.

УВАГА!

ВЕЛИКИЙ ВИПРОДАЖ НА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ.
АМЕРИКАНСЬКИХ І ЗАГРАНИЧНИХ РАДІО-АПАРАТІВ, АВТОМАТИЧНИХ ФОНОГРАФІВ, ШВАЙЦАРСЬКИХ ГОДИННИКІВ, 18 КАРАТ. ОБРУЧОК, ХРЕСТИКІВ й інш.
Використайте цю нагоду
НА ЗАКУПИ ПО ТАКИХ ВИЙМКОВИХ ЦІНАХ!
Universal Watch & Radio Co.
201 EAST 14th STREET, NEW YORK 3, N. Y.
Tel.: GR. 3-2420
Власник — Н. Ю. ПІКЕНС

Слухайте українську радіопрограму п. П. ЗАДОРЕЦЬКОГО на станції WBNX кожної неділі від 10:15 до 11:00 ранку.

ДО УКРАЇНЦІВ СТАРОЇ І НОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ!
Одинокий представник найкращих швайцарських годинників „ОМЕҐА" в самому серці української громади на півночі поручає найновіший модель „ОМЕҐА АВТОМАТІК" годинник, що самий накручується.
Ціна від $71.50 і вище.
Великий вибір гарних 14-каратових виробів з золота і срібла на дарунки з різних нагод. Ми тішимося вже 39 років великою українською клієнтелею не лише в Шікаґо, але й висилаємо по всій Америці на C. O. D. замовлення. Гарантуємо і звертаємо гроші, якщо нема 100% задоволення. Догідні сплати без відсотків. Говоримо по-українськи! Приходьте, телефонуйте, замовляйте поштою:
M. J. HARRIS JEWELER,
1949 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.
Tel. Seleey 3-5753

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОД. МЕХАНІКІВ І КУРСИ ЇЗДИ
AUTO REPAIR
GR. 7-8951
КУРСИ МЕХАНІКІВ
КУРСИ ЇЗДИ АВТАМИ
Постараємося для Вас про еґзамін Лайсенсу. Наші учні дістають диплом. Помагаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ і НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Залож. в 1916.
L. TYCHNIEWICZ, директор
METROPOLITAN AUTO SCHOOL
155—2nd Ave., близ. 10th St.
NEW YORK CITY

СКІЛЬКИ ВАГИ ХОЧЕТЕ ВТРАТИТИ?

Як ви хотіли би втратити добру скількість фунтів свого навісного товщу без вживання шкідливих ліків і без дошкульного голодування? Як ви хотіли би добре їсти й одночасно залишатись тонкими? Чи це неможливо? Маємо для вас добру новину.

НАЙНОВІША, найбільш сенсаційна метода вможливлює вам тепер позбутися надмірної ваги БЕЗПЕЧНО, без тортурування себе ниючим голодом і без ослаблювання себе наслідками виснажливої дієти. Читачі цього часопису можуть вважатися щасливими, бо ми вможливили їм скористати з того пляну, разом із місячною доставою оплатків, — після того, як пішлете цю вирізку на адресу KINGSLY CO., Dept. 805, Peekskill N. Y. Не потребуєте посилати грошей, а просто заплатите листоноші $5 плюс кошти поштової пересилки, якщо він доручить вам пакунок. Тоді зроби таке: Перестудіюй плян і докладно дотримуйся його впродовж 30 днів. (Він охоплює приймання 3 оплатків на 20 хвилин перед кожним їдженням). Якщо ви, з якоїсь причини, не будете вдоволені до кінця названого терміну, просимо відіслати порожнє пуделко для звороту грошей.

ТАРЗАН, ч. 3320. Виясненя

IS EROT ORDERED THE KEEPERS BACK
D THE CITY AND TURNED BACK TO PINDES,
"BY THOOS, TARZAN!" EXCLAIMED GEMNON, AS HE FELT A HAND ON HIS SHOULDER, "WHERE DID YOU DROP FROM?"
"PINDES AND I SEPARATED TO SEARCH FOR THE SLAVE," EXPLAINED TARZAN BLANDLY. "THE FELLOW MUST HAVE KILLED THE LION AND ESCAPED."

Коли Ерот наказав доглядачам іти назад до міста і обернувся до Піндеса, Тарзан легко зіскочив з дерева поза Гемноном.

— На Туса, Тарзане! — гукнув Гемнон, відчувши руку на своєму плечі. — Звідки ви скочили?

— Піндес і я розійшлися, щоб шукати невільника, лагідно вияснив Тарзан. — Парубок мусів убити лева і втік.